

АЛХІМІЯ ТА ЛАТИНА

Алхімія (лат. *alchimia, alchymia*) – це наука про змішування різних хімічних елементів і про трансмутацію. Суміш різних логічних вчень, ідей і понять давнього світу.

Єдиного часу виникнення алхімії нема – у різних країнах вона з'явилась в різний час. Вважається, що алхімія зародилась в II столітті нашої ери в Александрії. На той час освічені люди знаходилися під впливом ідей давньогрецького філософа Арістотеля про 4 першоеlementи (*elementa* з лат. – елементи: «перші речовини» – вогонь *feu*, воду *eau*, повітря *air* і землю *terre*). Більшу частину свого існування, алхімія практикувалась на ближньому Сході і в арабському світі. В Європу вона почала проникати на початку XII столітті після того, як перші хрестоносці почали відвойовувати Святу Землю в мусульман.

Цікаво те, що коли алхімія потрапила на захід, то європейські вчені почали брати собі як псевдоніми арабські імена, через те що основоположниками вважали їх. Це був своєрідний прояв поваги до інших вчених. Крізь віки вони зберегли своє вчення: «*Solve et Coagula*» (лат.), що означає «розчиняй і концентруй». Розшифровується ще й так: аналізуй всі елементи в самому собі, розчини все незмінне навіть якщо воно тебе вб'є, а потім концентруй за допомогою енергії, отриманої від попередньої процедури.

Дуже скоро в західній Європі алхімію стали називають «королівським мистецтвом», бо правителі того часу дуже боялись, що хтось таки знайде спосіб як створювати філософський камінь і стане багатший від короля, тому алхімія стала поза законом, а займатись нею було дозволено лише при дворі.

В свій золотий вік алхімія перебувала в одному ряду з астрологією та медициною. Іноді її називають «навіженою матір'ю розумної дочки хімії». Хімії необхідні реагенти, лабораторії та фізичний посередник— людина. Алхімія ж крім цього потребує філософських і моральних основ. «Її експерименти можуть проходити не завжди за допомогою фізичного тіла, але завжди за допомогою душі» – говорили алхіміки.

Витоки алхімії походять від герметизму – вченню, яке включає в себе традиції давньогрецької натурфілософії, халдейської астрології і перської магії. Звідси і виникає таємнича і багатозначна мова алхімічних трактатів. Metали для алхіміка – це не просто речовини, а уособлення космічного порядку. Так, золото в манускриптах перетворюється на *Sol* – **Сонце**, срібло – на *Argentum* **Місяць**, ртуть – на *Argentum Vivum* **Меркурій**, свинець—на *Plumbum* **Сатурн**, олово – на *Stannum* **Юнітер**, залізо—на *Ferrum* **Марс** і мідь—на *Cuprum* **Венера**. Вибір семи небесних тіл також не випадковий. Сімка – знак повноти та ідеалу, найвища ступінь прагнення до знання та мудрості, доказ магічної могутності і хранителька таємниць.

Загадковою виглядає і рецептура, що також записувались латиною, наприклад, для того щоб приготувати різноманітні рідкі речовини алхіміки пропонують нагрівати філософську ртуть, доки вона не перетвориться спочатку в зеленого, а потім в червоного лева, з яких з'явиться *phlegma* «флегма, яка не має смаку, спирт та еліксир мудреців». Це слово походить від др.-греч. φλέγμα «запалення, вогонь почуттів» (починаючи з Гіппократа - це спеціальне медичне значення «холодної рідкої речовини в тілі»: слизу в античній медицині, вважалась одним з чотирьох головних «соків» тіла).

У фантастичних художніх творах, книжках про алхімію ефект на читача роблять саме латинізми, які для звичайної людини звучать дуже незвично, майже як заклинання. Окрім того, письменники та алхіміки використовували символи та латину, щоб «заховати» свої записи від очей непосвячених в таємниці перетворення.